

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Quinta die Iunij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

Quinta die Iunij.

*1°. De sancto Bonifacio, Germanorum
Apostolo, Eobano coëpiscopo, Athalario,
& reliquis, in Frisia martyribus.*

*Ex Vsuardo, Marcellino, historia ad Fuldenses scripta,
Chronologia monasteriorum Germania, & alijs.*

IN Frisia, sancti BONIFACII episcopi, qui de Britanijs veniens, & fidem Christi gentilibus euangelizans, cum maximam multitudinem in Frisia Christianæ religioni subiugasset, nouissimè gladio peremptus, martyrium consummauit cum beato EOBANO coëpiscopo, & alijs seruis Dei. Hic igitur archiepiscopus & martyr natione Anglus, carnalem parentem deserens, Volfhardi ac postea Wigeberti, abbatum Excestriensium, disciplinæ se subdidit. Trigesimo vitæ anno Sacerdotij gradum suscepit, & Traiectum commigrans, per annos tredecim Frisonum, Francorumque gentem in fide Catholica diligenter instruxit. Quibus virtutibus illustris, à Gregorio secundo Pontifice Romano accersitus, ab eo Pontifex consecratur secundo Calendas Decembris, & Bonifacius nominatur cum antea diceretur Winfridus: præstitoque iuramento de fidei puritate conseruanda, Moguntinæ ciuitatis primus episcopus designatus, ad illuminationem totius Germaniæ destinatur. Vnde Germanorum Apostolus dici meruit. Breui enim tempore Franconiæ, Bauariæ, Turingiæ ac Saxonæ populos, Deo acquisiuit, vbiq; vitia extirpans, virtutes inferens,

In historia
ad Fulden-
ses 5 Iunij
apud 38-
rium.

rens, templa ac monasteria plurima erigens, quibus ministros probatissimos præficiebat. Mortuo autem sanctissimo Willibrordo, Moguntia successorum suum constituit sanctum Lullum, & Traiectensem ad Rhenum archiepiscopatum secundus suscepit. Qui postquam decem & sex annis per Frisiam prædicasset in *Dockum*, oppido nunc Leouardiensis diocesis, anno septingentesimo quinquagesimo quinto, die quinto Iunij, ab infidelibus est oppressus & martyrio redimitus cum suis, quos plures quam quinquaginta in fidei prædicatione cooperatores habebat. E quibus undecim tantum suis nominibus exprimuntur velut celebriores: Eobanus, episcopus: tres presbyteri, Wintrugijs, Walterus, Adalherus: tres diaconi, Stricbaldus, Hamuntius & Boso: quatuor monachi, Vuaccarus, Gunderherus, Willeherus, & Adolphus. Traiectenses tulerunt martyrum beatorum corpora, ac honorificè sepulturæ tradiderunt: e quibus sanctorum Eobani, Athalarij, & aliquot aliorum, in feretris sunt eleuata in ecclesia sancti Bonifacij. Quæ nunc vocatur sancti Saluatoris, propter sacram Christi Domini Saluatoris imaginem miraculis claram. Sanctum tamen Bonifacium, victi precibus beati Lulli, Moguntiam remiserunt, quem ille in Fuldensi cœnobio, miraculis plurimis insignem, tumulauit. Est autem Fulda monasterium (cuius abbas primas est inter abbates Gallia & Germaniæ) in Buchonia, Germaniæ tractu situm, ad eiusdem nominis fluium, & intra eiusdem nominis ciuitatem. Quod sumibus Carolomanni ac Pipini, beatus Bonifacius prius extruxerat. Habet etiam extra mœnia quatuor alia monasteria, in quatuor angulis, ab abbatibus Fulden-

Fuldensibus fundata. Porrò oppidani in *Dockum*, dicunt non se, sed *Syluanos* homines, in *Sylua* ipsius vicina, quæ *Danhum wolde* dicitur, beatum *Bonifacium* occidisse. Quibus non resisto: sed agnoscant necesse est veteres scriptores eum *pagum*, vico *Dockum*, annumerare. Quare meritò ecclesia in *Dockum* sanctum *Bonifacium* vt *Apostolum* suum, & vt *domesticum* martyrem, honorat. Et cuius corpus retinere non potuit, eius *saltem* sacros calices ad nostra vsque tempora religiosè conseruat.

Wold siue
wond est
Sylua.

Lindanus
panoplia
capite 56.

Quod ad *natiuitatem* attinet, *Vnicelius* *Scotum* nominat: sed *Angli* *Anglum* faciunt, natum *Cridioduni*, in patria *Deuoniensi*, plus minus sex *millium* passibus ab *Excestria*.

Cæterum in hunc *celeberimum* *Germaniæ* legatum, atque *Apostolum*, parum *benignus* est *Ioannes* *Auentinus*, qui refert eum *ceu* *prophanos* *abominatum* esse *diuum* *Vergilium*, & *Sidonium* *Lauriacensem* *archiepiscopum*, qui *celebant* *Abdam* *Græcum* legitime *baptizasse* his *verbis*: *Baptizo te in nomine patris, & filii, & spiritus sancti*, eoque *contra* *beatum* *Bonifacium*, cum non *cederet*, ad *Zachariam* *papam* *prouocasse*. Refert præterea eum *publicè* & *priuatum* *sanctum* *Vergilium* *arguisse*, & *apud* *Zachariam* *accusasse*, quod *assereret* *Antipodes* esse, illudque *perinde* *acceptum* esse, ac si *dixisset* *sub* *terra* *alium* esse *mundum*, *alium*que *solem* & *lunam*. Sed *neutrum* ex *rescriptis* *Zachariæ*, quæ *adhuc* *extant*, * *colligi* *potest*, quibus *tamen* *solis* *iam* *dicta* *Auentinus* *confirmare* *nititur*. Quare *reijci-* antur quæ *ipse* & *eiusdem* *notæ* *damnati* *auctores* *sinistrè* *de* *Apostolico* *viro* *asserunt*, & *non* *probant*: in *nobis* *plusquam* *piaculum* *iudicant*, *dicere* & *non* *probare*. Illis *autem*, dum *non* *probant*, *etiam* *mentiri* *licet* & *fucum* *adhibere*. Cuius *rei* *exempla*, *ultra* *mille*, ex *solis* *Centurijs*, quas *illi* *crepant*, *Magdeburgensibus* *adhiberi* *possent*.

Lib. 3 an-
natum Bo-
torum.

* 5. Iunij.

Subiungam *autem* *nonnihil* *de* *sanctis* *Eobano* & *Athalario*, eo quod *hi* *præ* *cæteris* *beati* *Bonifacij* *collegis*, *Ultraiecti* *sint* *celebriores*.

Sanctus EOBANVS, qui etiam Euban dicitur, episcopus & martyr, collega fuit sanctissimi Bonifacii archiepiscopi, in Frisonum conuersione, & die quinto Iunij in martyrij perceptione. Quiescit in feretro Traiecti ad sanctum Saluatorem, vbi inscribitur chorepiscopus. Chorepiscopum autem hodie Ultraiectenses vocant ecclesiae suae archypodiam. Sed Becanus in historia Hollandiae coepiscopum vocat. Similiter legitur in Bedae Martyrologio, & constanter apud Vsuardum, cuius ea de causa permulta exemplaria consului. Imo & secundus liber historiae beati Bonifacii, expresse episcopum nominat. Habet enim, sanctum Bonifacium, cum suo socio beato Eobano, multa millia Frisonum baptizasse: Eum autem, beatum Eobanum, vt suae senectuti aliquod pararet leuamentum, episcopum Traiecti instituisse.

Sanctus ATHALARIVS martyr, fuit vnus ex praecipuis quos sanctus Bonifacius secum in Frisia habuit & praedicationis & martyrij collegas. Vnde nomen eius & in Litanis Traiectensis ecclesiae exprimitur, & in collecta diei quinto Iunij, *Deus qui multitudinem populorum deuota sanctorum tuorum Bonifacii, Eobani, atque Athalarij & sociorum eorum, instantia, ad agnitionem tui nominis vocare dignatus es, concede propitius, vt quorum solennia colimus, eorum apud te patrocinia sentiamus.* Ab Anonymo, qui iussu Fuldensium, post sanctum Wilibaldum, beati Bonifacii historiam libris duobus conscripsit, nominatur vt arbitror, Adalherus. Scribit enim beato Bonifacio, praeter sanctum Eobanum episcopum, in praedicatione Euangelij, & in merito martyrij, adfuisse presbyteros tres & totidem diaconos,

diaconos, puta Wintrugium, Walterum, & Adalherum: Stirbaldum, Hamuntium, & Bosonem; item professione monachos, Waccarum, Gunderharum, Willeherum, & Adolphum. Porro corpus sancti Athalarij in tumba portatili quiescit Traiecti in antiquo, vel potius in antiquato, monasterio sancti Saluatoris. Hodie enim est Canonico- rum collegium, vix vllas habens monasterij reliquias, præter nomen & multas diuitias, quas peperit quidem monastica pietas: sed plerisque locis filia matrem suffocauit. Sunt etiam prædicti duo martyres in peculiari honore Erfordia. Scribit enim in Chronicis suis Hermannus Schedel, Erfordiam delata esse corpora Athalarij & Eobani Seueri, episcoporum, & Vincentia, quibus aras & basilicas ædificauerunt amplissimas.

Imo multi, inter quos Trithemius, vocant eum vnicum *De Benedi-* sue primum & vltimum episcopum Erfordiensem. Qui ta- *ctinis lib. 3.* men ibidem eum ab Adelhero monacho distinguit. *Quare capite 175.* pressius examinari velim, num Athalarus Traiectensium *cap. 181.* idem sit, cum Adelario Erfordiensem.

2°. De victoria in Vuorong.

Eodem die, Bruxellæ commemoratio beatæ Mariæ semper virginis, instituta ob gloriosam^a victoriam quam hac die apud Woerong habuit Ioannes, huius nominis primus, Lotharingæ, Brabantia, & Lemburgiæ Dux.

a Anno Christi 1288.

O 5

Die